

EĞİTİM PROGRAMLARI VE ÖĞRETİM DERNEĞİ
II. EĞİTİM KURUMLARINDA AKREDİTASYON ÇALIŞTAYI
(Lisansüstü Eğitimde Akreditasyon)
21 ARALIK 2019
SONUÇ RAPORU

Eğitim Programları ve Öğretim Derneği'nin 10. Kuruluş Yılı Etkinlikleri kapsamında EPÖ-DER Akreditasyon Çalıştay Düzenleme Kurulu'nun (Prof. Dr. Özcan Demirel, Prof. Dr. Ahmet Ok ve Dr. Öğrt. Üyesi Gülçin Tan-Şişman) koordinasyonunda "Lisansüstü Eğitimde Akreditasyon" konulu II.Çalıştayı 21 Aralık 2019 tarihinde toplam 21 dernek üyesinin (Ek-1: Katılımcı Listesi) katılımıyla gerçekleştirilmiştir.

Ankara'daki Dernek merkezinde düzenlenen Çalıştay'da; Prof. Dr. Özcan Demirel'in açılış ve teşekkür konuşması, Prof. Dr. Ahmet Ok'un akreditasyon üzerine genel sunumu, davetli konuşmacılar Prof. Dr. Sevgi Turan ve Prof. Dr. Mehmet Gültekin'in akreditasyon üzerine yaptıkları sunumlarla başlatılmıştır. Çalıştay, Düzenleme Kurulu tarafından oluşturulan üç çalışma grubunun Akreditasyonun Türkçe karşılığı, tanımı, lisansüstü programlarda akreditasyonun amacı ve işlevi, lisansüstü akreditasyon standart alanları, lisansüstü akreditasyon için oluşturulması beklenen/istenen komisyonlar ve gelecek çalıştayda tartışılması önerilen konu başlıkları odağında grup görüşlerinin oluşturulması, paylaşılması ve tartışılması ile sürdürülmüştür. Çalıştay, tüm katılımcılara teşekkür belgelerinin takdimiyle tamamlanmıştır. Çalıştay sonrasında tüm çalışma grupları, yazılı çalıştay grup raporlarını hazırlayarak Düzenleme Kurulu'na iletmışlerdir.

Hazırlanan bu sonuç raporu, 21 Aralık 2019 tarihinde Dernek merkezinde gerçekleştirilen "Lisansüstü Eğitimde Akreditasyon" konulu Çalıştay'da tartışılan, sonrasında çalışma grupları tarafından oluşturulan yazılı çalıştay raporlarına dayalı olarak **yedi temel başlıkta** birleştirilen, devamında önce çalışma gruplarından, daha sonra ise tüm katılımcı üyelere gönderilen taslak rapora bu üyelere gelen görüşler doğrultusunda oluşturulan ortak bir rapordur.

I. Akreditasyon Teriminin Türkçe Karşılığı:

Çalışma grupları, akreditasyonun TDK sözlük karşılığının denklik, yetkinlik olarak ifade edildiğini, bu sözcüklere ek olarak eş yetkilendirme, eş onam, özyetkinlik şeklinde kullanılabileceğini önermekle birlikte; akreditasyon sözcüğünün mevcut hali ile dilimize yerleştiğini ve bu şekilde kullanılmasına devam edilmesi yönünde fikir birliğine varmışlardır.

II. Akreditasyonun Tanımı:

Akreditasyon, bir kurum veya eğitim programının önceden belirlenmiş standartlara uygun olup olmadığına karar verme sürecidir. Kalite güvence süreci olarak da tanımlanan akreditasyon, bir eğitim programı **değerlendirme modelidir** ve iç/dış değerlendirme olarak ele alınabilir. Bir yetkilendirme belgesi olarak da tanımlanabilen akreditasyon (**özellikle gazetecilikte**) programlar arasındaki benzerliklerin de ortaya konulmasını sağlaması nedeniyle “eşyetkinlik” olarak da ele alınabilir. Akreditasyonun öneminin her geçen gün arttığı gerçeğinden hareketle kurumsal ve eğitim programı akreditasyonu biçiminin göz önünde bulundurulması yerinde bir yaklaşım olur.

III. Lisansüstü Programlarda Akreditasyonun Amacı ve İşlevi:

Akreditasyon özünde, iki temel amaca hizmet eder: “Kalite güvencesi” ve “İyileştirme”. Bir değerlendirme modeli olarak ele alındığında iyileştirme; aynı zamanda akreditasyonun önemli bir işlevidir. Bir başka yönüyle akreditasyonun amacı; kalite standartlarına uygunluğu, eşdeğerliği onaylamak, ortak bir anlayış ve payda oluşturmaktır. Niteliğe odaklanarak mevcudu iyileştirmek, geliştirmek ve sürdürülebilmektir. Lisansüstü eğitimde akreditasyon; ortak standartlar, programlarda çeşitliliğin sağlanması ve aynı zamanda ortak temel derslerin oluşturulmasına katkı sağlayan bir işlevi de yerine getirebilir. Lisansüstü eğitimde akreditasyon hem kurumsal hem de program odağında yürütülebilir ve yüksek lisans, tezsiz yüksek lisans, doktora ve bütünleşik doktora programlarını kapsamalıdır.

IV. Lisansüstü Akreditasyon Standart Alanları:

Bu konu başlığının odak noktası esas olarak standartların hangi alanlar için oluşturulabileceği düşüncesine dayanmaktadır. Bu nedenle çalıştay grupları tarafından önerilen standartların ve alt standartların bir sonraki çalışmada ele alınması kararlaştırılmıştır. Bu bağlamda, aşağıda sadece çalışma grupları tarafından önerilen ortak standart alanları ve bu alanlara ilişkin kısmi örnek açılımlara yer verilmiştir.

- **Girdiler:** Öğrenci nitelikleri, seçimi/kabul ölçütleri, akademik ve idari personel, yürütülen derece programlar ve tasarımları ile ilgili standartların yer alabileceği bir alan olarak belirtilmiştir.
- **Öğretim:** Öğrenme-öğretme sürecinde izlenen strateji, yöntem, teknikler, öğrenme ortamlarının kalitesi, başvuru kaynakları, ders nitelikleri (kuramsal-uygulamalı gibi) ve yönelimler (öğrenci merkezli, konu merkezli, problem merkezli gibi) ile ilgili standartların yer alabileceği bir alan olarak önerilmiştir.
- **Altyapı:** Mekânlar, kütüphane, dinlenme alanları, ulaşım, barınma ve beslenme, internet (kablolu, kablosuz), veri tabanlarına üyelikler, enstitü altyapısı gibi standartları kapsayacak bir alan olarak ortaya konulmuştur.
- **Araştırma ve yayın:** Araştırma desteği, araştırma konusunda bilgilendirme ve yönlendirme, projeler, kongre katılımı, makale kitap yayımı, öğrenciler tarafından üretilen çalışmalar (proje, bildiri, makale vb.) gibi standartların oluşturulabileceği bir alan olarak tanımlanmıştır.
- **Kurumlar arası işbirliği:** Ortak araştırmalar, personel değişimi, ortak programlar, ortak dersler ile ilgili standartlardan oluşan bir alan olarak önerilmiştir.
- **Danışmanlık:** Tez ve akademik danışmanlık olarak düşünülebilir. Burada öğrenci sayıları, iletişim, birlikte üretilen çalışmalar, tez tamamlama veya programı tamamlama süreleri gibi standartlar yer alabilir.
- **Topluma Hizmet:** Verilen seminerler, gönüllü dersler gibi standartları kapsayabilir.
- **Çıktılar/ürün:** Mezun sayıları, mezunların derece aldıkları alanda görev yapmaları, bir işe yerleşmeleri, girdi-çıkıtı oranları, programın tamamlanma süreleri ile ilgili standartları kapsayacak bir standart alanı olarak önerilmiştir.

V. Lisansüstü Akreditasyon İçin Oluşturulması Beklenen /İstenen Komisyonlar:

Çalışma grupları tarafından önerilen sekiz komisyon aşağıdaki gibi sıralanmıştır:

1. Akreditasyon ve Kalite Güvencesi Komisyonu
2. Eğitim ve Öğretim Komisyonu
3. Standart Belirleme Komisyonu
4. Kılavuz Hazırlama Komisyonu
5. Öğrenci Komisyonu
6. Etik Komisyonu
7. Danışma Komisyonu
8. Değerlendirme ve İzleme Komisyonu

VI. Bir Sonraki Çalıştayda Ele Alınması Beklenen Konu Başlıkları:

Çalışma grupları aşağıda sıralanan üç başlığın bir sonraki akreditasyon çalıştayının konusu olabileceği görüşüne varmıştır.

1. Uluslararası tanınırlık
2. Akreditasyon süreci için iletişim kurulacak kurumlar ve birimler
3. Standartların belirlenme yolu ve standartların oluşturulması/yazılması ve tanımlanması.

VII. Görev Almak İstenilen Komisyon/Çalışma Grupları:

Genel olarak çalıştaya katılan dernek üyeleri tüm komisyonlarda gönüllü görev almak istediklerini belirtmişlerdir. Bunun dışında katılan üyelerimizin bir bölümü Araştırma ve Öğretim Üyesi standart alan komisyonunda, bir üye "Eğitim" komisyonunda görev alabileceklerini belirtmiştir.

Bu raporun oluşturulmasında zamanlarını, enerjilerini, görüş ve önerilerini paylaşan tüm katılımcı üyelerimize düzenleme kurulu olarak gönülden teşekkür ediyoruz.

Önerilen Atıf: EPÖ-DER, (2020). II. Eğitim kurumlarında akreditasyon çalıştayı sonuç raporu: Lisansüstü eğitimde akreditasyon. http://www.epo-der.org/wp-content/uploads/2020/02/EPODER_II-AKRD-CALISTAYI-SONUC-RAPORU_022020.pdf

EK-1

II. EĞİTİM KURUMLARINDA AKREDİTASYON ÇALIŞTAYI

21 ARALIK 2019 ANKARA

ÇALIŞTAY KATILIMCI LİSTESİ

Katılımcılar	Üniversite	E-posta
1. Özcan Demirel	Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi	demirel.ozcan@gmail.com
2. Pınar Kızılhan	Ankara Üniversitesi	p.leibniz.k@gmail.com
3. Asuman Seda Saracaloğlu	Adnan Menderes Üniversitesi	sedasaracal@gmail.com
4. Sevgi Turan	Hacettepe Üniversitesi	sevgigunalturan@gmail.com
5. Menekşe Eskici	Kırklareli Üniversitesi	menekseeskici@klu.edu.tr
6. Selcen Bingöl Aslangilay	Gazi Üniversitesi	asbingol@gazi.edu.tr
7. Cem Babadoğan	Ankara Üniversitesi	cbabadogan@gmail.com
8. Raşit Özen	Abant İzzet Baysal Üniversitesi	rasitozen@yahoo.com
9. Kerim Gündoğdu	Adnan Menderes Üniversitesi	gundogduk@gmail.com
10. Orhan Akınoğlu	Marmara Üniversitesi	orhanakinoglu@gmail.com
11. Mehmet Gültekin	Anadolu Üniversitesi	mgulteki@anadolu.edu.tr
12. Sibel Akın	TED Üniversitesi	sibel.akin@tedu.edu.tr
13. Melek Çakmak	Gazi Üniversitesi	melek@gazi.edu.tr
14. Funda Uysal	Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	funuysal@gmail.com
15. Berna Aslan	Ankara Üniversitesi	aslan.berna@icloud.com
16. Canan Koç	Bozok Üniversitesi	ccanankoc@gmail.com
17. Ebru Öztürk Akar	Abant İzzet Baysal Üniversitesi	akar_e@ibu.edu.tr
18. Esed Yağcı	Hacettepe Üniversitesi	esedyagci@gmail.com
19. Suat Pektaş	Ankara Üniversitesi	suatpektas53@gmail.com
20. Ahmet Ok	ODTÜ	as@metu.edu.tr
21. Gülçin Tan-Şişman	Hacettepe Üniversitesi	gulcintans@gmail.com

II. EĞİTİM KURUMLARINDA AKREDİTASYON ÇALIŞTAYI

21 ARALIK 2019 ANKARA

ÇALIŞMA SORULARI

1. Akreditasyonun Türkçe karşılığı ne olmalıdır?
2. Akreditasyon nedir, nasıl tanımlanmalıdır?
3. Lisansüstü programlarda akreditasyonun amacı ve işlevi ne olmalıdır?
4. Lisansüstü programlarda (yüksek lisans /doktora) hangi standart alanları esas alınmalıdır? (araştırma, personel ve yeterlikleri, öğrenci kabul koşulları, gibi.)
5. Hangi komisyon ve çalışma grupları oluşturulmalıdır?
6. Bir sonraki çalıştayda tartışılmasını istediğiniz konu başlıkları veya sorular neler olabilir?
7. Hangi komisyon ve çalışma gruplarında yer almak istersiniz?

EK-3

II. EĞİTİM KURUMLARINDA AKREDİTASYON ÇALIŞTAYI

21 ARALIK 2019 ANKARA

ÇALIŞTAY PROGRAMI

AÇILIŞ	
	Prof. Dr. Özcan DEMİREL
13:00 - 13:50	Prof. Dr. Ahmet OK
	Prof. Dr. Sevgi TURAN
	Prof. Dr. Mehmet GÜLTEKİN
ARA	
13:50-14:00	Çay-Kahve Arası
GRUP ÇALIŞMALARI	
14:00- 15:30	Grup çalışmalarının yürütülmesi ve raporlarının hazırlanması
15:30-16:30	Grup raporlarının paylaşılması ve tartışma
KAPANIŞ	
16:30-17:00	Genel değerlendirme ve Teşekkür Belgelerinin takdimi

EPÖ-DER Akreditasyon Çalıştay Düzenleme Kurulu

Prof. Dr. Özcan DEMİREL

Prof. Dr. Ahmet OK

Dr. Öğr. Üyesi Gülçin TAN-ŞİŞMAN